Κατευθυντήριες γραμμές για τον συμβιβασμό αντιθέσεων μεταξύ της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας και της πολιτικής για τη βιοποικιλότητα

Μολονότι η αιολική ενέργεια δεν απειλεί εν γένει την άγρια πανίδα και χλωρίδα , η άτοπη χωροθέτηση ή ο άστοχος σχεδιασμός αιολικών πάρκων είναι δυνατόν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις σε ευπαθή είδη και ενδιαιτήματα. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε σήμερα κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας σε προστατευόμενες φυσικές περιοχές. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν για το δίκτυο Natura 2000, το οποίο αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και σημαντικό εργαλείο στο πλαίσιο των προσπαθειών της ΕΕ για την αναχαίτιση και την αντιστροφή της απώλειας της βιοποικιλότητας έως το 2020. Η αιολική ενέργεια πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη του ενωσιακού στόχου αύξησης σε 20% του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών στη συνολική κατανάλωση ενέργειας στην Ευρώπη έως το 2020 και δεν αποκλείεται εξ ορισμού η ανάπτυξή της σε περιοχές Natura 2000. Τα αναπτυξιακά σχέδια αιολικής ενέργειας πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση.

Ο αρμόδιος για το περιβάλλον Ευρωπαίος Επίτροπος Janez Potočnik δήλωσε:«Με αυτές τις νέες κατευθυντήριες γραμμές παρέχεται στα κράτη μέλη και τη βιομηχανία σαφήνεια για την ανάληψη δραστηριοτήτων ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας που να συνάδουν με τις απαιτήσεις του δικτύου Natura 2000. Δεν πρόκειται για αλλαγή της νομοθεσίας ή της

πολιτικής, αλλά απλώς για καθοδήγηση σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία. Σκοπός μας είναι να διασφαλίσουμε ότι θα επιτευχθούν οι στόχοι μας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τηρώντας παράλληλα τη νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας.»

Το κλειδί είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός
Δημοσιεύτηκαν σήμερα κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή αντιθέσεων μεταξύ της ανάπτυξης της αιολικής ενέργειας και της διατήρησης της βιοποικιλότητας σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura 2000. Σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές υπογραμμίζεται η σημασία του στρατηγικού σχεδιασμού και η ανάγκη για ποιοτικώς επαρκή αξιολόγηση των νέων αναπτυξιακών έργων. Στις κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνονται παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών και υποδεικνύονται τρόποι ανάπτυξης έργων αιολικής ενέργειας με τους οποίους είναι δυνατόν να αποφευχθεί η καταστροφή της φύσης σε ευαίσθητες περιοχές.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός των αναπτυξιακών έργων αιολικών πάρκων σε ευρεία γεωγραφική κλίμακα αποτελεί έναν από τους αποτελεσματικότερους τρόπους για να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις των αιολικών πάρκων στην φύση και την άγρια πανίδα και χλωρίδα από τα πρώτα στάδια της διαδικασίας σχεδιασμού. Με τον στρατηγικό σχεδιασμό δεν συγκροτείται απλώς πιο ολοκληρωμένο πλαίσιο ανάπτυξης, αλλά περιορίζεται και ο κίνδυνος να προκύψουν σε μεταγενέστερα στάδια δυσκολίες και καθυστερήσεις σε επίπεδο μεμονωμένων έργων.

Ιστορικό
Η Ευρώπη έχει θέσει ως στόχο για το 2020 να ανέλθει σε 20% το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στη συνολική κατανάλωση ενέργειας και η αιολική ενέργεια είναι μια από τις ανανεώσιμες πηγές που προορίζεται να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη αυτού του στόχου. Η αιολική ενέργεια βοηθά επίσης στην ουσιαστική μείωση των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων και ατμοσφαιρικών ρύπων, καθώς και στον περιορισμό της κατανάλωσης γλυκού νερού που χρησιμοποιείται για τη συμβατική ηλεκτροπαραγωγή στην ΕΕ. Η αιολική ενέργεια έχει αναπτυχθεί ραγδαία την τελευταία δεκαετία και το μερίδιό της στη συνολική κατανάλωση ενέργειας στην ΕΕ το 2009 ανήλθε σε περίπου 4,8%. Το ποσοστό αυτό αναμένεται τουλάχιστον να τριπλασιαστεί έως το 2020.

Το πανευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο Natura 2000, το οποίο αποτελείται από περίπου 26 000 τόπους στις 27 χώρες της ΕΕ, συστάθηκε με βάση την οδηγία του 1992 για τα ενδιαιτήματα και καλύπτει σχεδόν το 18% του χερσαίου εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο στόχος του δικτύου είναι η διατήρηση και αειφόρος χρήση των περιοχών με υψηλής αξίας βιοποικιλότητα και η εξασφάλιση της μακροπρόθεσμης επιβίωσης των πλέον πολύτιμων και απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της Ευρώπης. Το Natura 2000 δεν είναι σύστημα αυστηρά προστατευόμενων βιοτόπων όπου απαγορεύεται κάθε είδους ανθρώπινη δραστηριότητα. Μολονότι το δίκτυο βεβαίως θα συμπεριλαμβάνει προστατευόμενους

βιότοπους, η ιδιοκτησία του μεγαλύτερου μέρους των εκτάσεων που περιλαμβάνει θα παραμείνει μάλλον ιδιωτική και η έμφαση θα δοθεί στη διασφάλιση της μελλοντικής διαχείρισης των εκτάσεων αυτών με περιβαλλοντικά αειφορικό αλλά και οικονομικά βιώσιμο τρόπο.

Περισσότερες πληροφορίες

Κατευθυντήριες γραμμές για την αιολική ενέργεια και το δίκτυο Natura 2000
http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/guidance_en.htm
Η πολιτική της ΕΕ για τη φύση και τη βιοποικιλότητα
http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm
Η πολιτική της ΕΕ για την αιολική ενέργεια
http://ec.europa.eu/energy/renewables/wind_energy/wind_energy_en.htm